

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17C/100/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112218151
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2112218151.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci žalobkyne v 1. rade: G. U., rod. U., nar. X.X.XXXX, bytom H. XXXX/XX, W., žalobkyne v 2. rade: X. T., rod. U., nar. X.X.XXXX, bytom R. 1, U., a žalobkyne v 3. rade: F. W., rod. U., nar. X.X.XXXX, bytom X. XX, U., všetky žalobkyne zastúpené Advokátskou kanceláriou JUDr. Edit Balážiková, s.r.o., IČO: 47 239 948, so sídlom Jesenského 231/5, Partizánske, proti žalovanému: J. J. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX/X/X T., N., zastúpený JUDr. Gabrielom Blehom, advokátom so sídlom Ladislava Dérera 2, Bratislava, o určenie že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žalovanému súd priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Pôvodní žalobcovia sa návrhom doručeným dňa 12.9.2012 domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakáže žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami, zapísanými na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvorcia, najmä ich scudziť, založiť, zaťažiť právami iných osôb, dražiť alebo previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na iné osoby, a to do uplynutia lehoty 60 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej, ktorým súd rozhodne o návrhu žalobcov vo veci samej,

a vo veci samej aby určil že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísanými na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX m² - zastavané plochy a nádvorcia.

2.

Uznesením č. 17C/100/2012-14 zo dňa 19.9.2012 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal odporcovi (žalovanému) nakladať s nehnuteľnosťami, zapísanými na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvorcia, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX m² - zastavané plochy a nádvorcia, najmä tieto scudziť, založiť, zaťažiť právami iných osôb, dražiť

alebo previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na iné osoby a to až do uplynutia lehoty 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia v predmetnej veci, v ktorej sa návrhu vo veci samej vyhovel.

3.

Pôvodný žalobca N. U. dňa 2.8.2013 zomrel - jeho právnymi nástupcami sú žalobkyne v 1. až 3. rade. Pôvodná žalobkyňa F. U. dňa 29.9.2013 zomrela - jej právnymi nástupcami sú žalobkyne v 1. až 3. rade.

4.

Uznesením č. 17C/100/2012-119 zo dňa 10.10.2014 súd pripustil zmenu petitu návrhu v nasledovnom znení:

„Nehuteľnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría patria do dedičstva po nebohom N. Bobříkovi, nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelom X.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O., a po nebohej F. U.. rod. K., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelej XX.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O.“

5.

Po vyjadrení sa žalobkyň k veci, po výsluchu žalobkyň a ich právnej zástupkyne, po výsluchu svedkov, a po oboznámení sa s predloženými dokladmi tunajší súd vydal dňa 11.12.2014 Rozsudok č. 17C/100/2012-136 ktorým určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría patria do dedičstva po nebohom N. Bobříkovi, nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelom X.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O., a po nebohej F. U.. rod. K., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelej XX.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O.; odporcovi (žalovanému) uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľkám (žalobkyniam) náhradu trov konania.

Voči uvedenému rozsudku podal dňa 25.6.2015 odvolanie žalovaný (v celom rozsahu rozsudku).

Krajský súd v Trnave Uznesením č. 9Co/450/2015-157 zo dňa 16.8.2016, v spojení s Uznesením Najvyššieho súdu SR č. 5 Cdo 19/2017-184 zo dňa 28.2.2018, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6.

Predmetom konania tak (po rozhodnutí odvolacieho súdu) je rozhodovanie súdu o určení, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría patria do dedičstva po nebohom N. U., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelom X.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O., a po nebohej F. U.. rod. K., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelej XX.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O..

7.

Vzhľadom ku skutočnosti, že súd žalobu v konečnom dôsledku zamietol z procesných dôvodov, nebude sa v odôvodnení tohto rozhodnutia podrobnejšie zaoberať návrhmi, vyjadreniami, prednesmi strán, výpoveďami svedkov, a hodnotením listinných dôkazov v súvislosti s tým, či boli dané dôvody pre vrátenie daru N. U. a F. U., resp. následne určením že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohých N. U. a F. U..

8.

Pôvodní žalobcovia v návrhu uviedli, že darovacími zmluvami uzatvorenými medzi nimi ako darcami a žalovaným ako obdarovaným, ktorých vklad bol povolený Y. katastra Trnava pod č. V 790/11 - v.z. 110/11 a pod č. V 5330/11 - v.z. 473/11, previedli zo svojho BSM do vlastníctva žalovaného (ich vnuk), nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Trnava, Obec a k.ú. Cífer, zapísané na LV č. XXX, rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcelu reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcelu reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a

nádvoria, parcelu reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcelu reg.„E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX m2 - zastavané plochy a nádvoria; darovacou zmluvou ktorej vklad bol povolený Správou katastra Trnava pod V 5330/11 - v.z. 473/11, bolo zároveň v prospech pôvodných žalobcov zriadené vecné bremeno spočívajúce v ich bezplatnom doživotnom práve užívania uvedených nehnuteľností. Listom zo dňa 8.3.2012, ktorý bol žalovanému doručený dňa 2.4.2012, pôvodní žalobcovia v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka vyzvali žalovaného na vrátenie daru (nehnuteľností), nakoľko tento sa k členom rodiny právnych predchodcov žalobkyň (k ich dcéram) správal tak, že tým sústavne hrubo porušoval dobré mravy. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, podľa § 43a, ods. 2 Občianskeho zákonníka návrh pôsobí od doby, keď dôjde osobe, ktorej je určený - okamihom doručenia výzvy na vrátenie daru žalovanému, t.j. dňom 2.4.2012, nastali účinky odvolania darovania ako hmotnoprávneho úkonu a pôvodní žalobcovia sa znovu stali bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností.

Pôvodní žalobcovia zároveň požiadali o nariadenie neodkladného opatrenia (vydané bolo Uznesením č. 17C/100/2012-14 zo dňa 19.9.2012, ktorým súd zakázal žalovanému nakladať so špecifikovanými nehnuteľnosťami, najmä ich scudziť, založiť, zaťažiť právami iných osôb, dražiť alebo previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na iné osoby a to až do uplynutia lehoty 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia v predmetnej veci, v ktorej sa návrhu vo veci samej vyhovel).

K návrhu priložili výpis z LV č. XXX pre K. a k.ú. O., prepis textu žalovaného zo dňa 20.12.2011, list - odstúpenie od darovacích zmlúv zo dňa 8.3.2012 s podacím hárkom a doručenkou pre žalovaného.

9.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil ďalej Rozhodnutie Správy katastra Trnava č. V 5330/11 zo dňa 6.12.2011, kópiu darovacej zmluvy uzavretej medzi N. U. a F. U. (pôvodní žalobcovia) ako darujúcimi a žalovaným ako obdarovaným dňa 7.1.2011, Rozhodnutie Správy katastra Trnava č. V 790/11 zo dňa 11.3.2011, kópiu darovacej zmluvy uzavretej medzi N. U. a F. U. (pôvodní žalobcovia) ako darujúcimi a žalovaným ako obdarovaným dňa 14.2.2011, LV č. XXX pre K. O., úmrtný list pôvodného žalobcu N. U., úmrtný list pôvodnej žalobkyne F. U., potvrdenie notára H. Miroslava Gregora st. zo dňa 21.11.2013, Osvedčenie o dedičstve vydané JUDr. Miroslavom Gregorom sp.zn. 26D 714/2013, 1D not 135/2013 zo dňa 9.12.2013, Osvedčenie o dedičstve vydané JUDr. Ľubicou Zaťkovou sp.zn. 26D/802/2013, 11 Dnot. 124/2013-29 zo dňa 15.1.2014, výzvu na vrátenie daru zo dňa 25.1.2012 s plnomocenstvom žalobkyň v 1. a 2. rade pre ich právnu zástupkyňu zo dňa 19.1.2012, „svedectvo“ napísané F. U. pre W. T. Y. dňa XX.X.XXXX, svedectvo o žalovanom podané W. R. T. zo dňa 19.3.2019, Uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. 15Er/1212/2013-38 zo dňa 8.8.2016, poisťnú zmluvu uzavretú žalovaným v Allianz Slovenskej poisťovni ohľadom poistenia nehnuteľností a domácnosti dňa 6.12.2011, oznámenie o zániku poisťnej zmluvy ku dňu 28.1.2015, fotografie z rodinných stretnutí ktorých účastníkmi boli manželia U. a žalovaný, výpis z LV č. XXX pre K. a k.ú. O. aktuálny ku dňu 11.4.2019.

10.

Podaním došlým súdu dňa 21.8.2013 právna zástupkyňa žalobcov súdu oznámila, že pôvodný žalobca N. U. dňa 2.8.2013 zomrel.

Právnymi nástupcami po ňom sú žalobkyne a pôvodná žalobkyňa F. U..

11.

Na pojednávaní konanom dňa 26.9.2013 právna zástupkyňa žalobkyň uviedla, že žalovaný po uzavretí darovacej zmluvy zmenil svoje správanie, keď sa začal nevhodne správať k darcom aj k ich dcéram, pôvodných žalobcov začal navštevovať iba sporadicky, z nehnuteľnosti „zmizli“ peniaze - darcovia sa preto rozhodli vyzvať ho na vrátenie daru, výzva bola doručená žalovanému 2.4.2012.

Na pojednávaní konanom dňa 26.9.2013 súd vypočul žalobkyne v 1. až 3. rade.

12.

Podaním došlým súdu dňa 10.10.2013 právna zástupkyňa žalobcov súdu oznámila, že pôvodná žalobkyňa F. U. dňa 20.9.2013 zomrela.

Právnymi nástupcami po nej sú žalobkyne.

13.

Na pojednávaní konanom dňa 10.10.2014 súd vypočul ako svedkov G. U. (manžel žalobkyne v 1. rade), J. J. (sesternica žalobkyne v 1. rade), X. X. (teta žalobkyň).

XX.

Uznesením č. 17C/100/2012-119 zo dňa 10.10.2014 súd pripustil zmenu petitu návrhu v nasledovnom znení:

„Nehnutelnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría patria do dedičstva po nebohom N. Bobříkovi, nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelom X.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O., a po nebohej F. U.. rod. K., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelej XX.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, Cífer“.

XX.

Na pojednávaní konanom dňa 14.11.2014 súd vypočul žalobkyne v 1. až 3. rade.

16.

Súd dňa 12.11.2014 vydal Rozsudok č. 17C/100/2012-136, ktorým návrhu žalobkýň vyhovel (t.j. určil že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých N. U. a F. U.).

Dňa 3.2.2015 bola vyznačená právoplatnosť vyššie uvedeného rozsudku dňom 28.1.2015.

Dňa 25.6.2015 bolo súdu doručené odvolanie žalovaného voči rozsudku.

Krajský súd v Trnave Uznesením č. 9Co/450/2015-157 zo dňa 16.8.2016, v spojení s Uznesením Najvyššieho súdu SR č. 5 Cdo 19/2017-184 zo dňa 28.2.2018, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17.

Žalovaný sa vo veci vyjadril -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 10.5.2018.

Žalobkyne sa vo veci vyjadrili -prostredníctvom svojej právnej zástupkyne- podaním došlým súdu dňa 6.7.2018.

Žalovaný sa vo veci vyjadril -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 4.10.2018.

18.

Na pojednávaní konanom dňa 16.1.2019 súd vypočul ako svedkov J. T. (syn žalobkyne v 2. rade, bratranec žalovaného) a G. U. (manžel žalobkyne v 1. rade), a žalovaného a jeho právneho zástupcu.

XX.

Na pojednávaní konanom dňa 20.2.2019 právny zástupca žalovaného uviedol že s návrhom nesúhlasia, neexistujú dôvody pre vrátenie daru, nakoľko produkované dôkazy, hlavne svedecké výpovede, sa nezakladajú na pravde.

Na pojednávaní konanom dňa 20.2.2019 žalovaný uviedol že darcovia sa mu rozhodli darovať nehnuteľnosť z dôvodu, že chceli aby tam býval.

Na pojednávaní konanom dňa 20.2.2019 súd vypočul ako svedkov T. F. (známy manželov U. - lekár), H. F. (sused manželov U.) a J. N. (bývalý priateľ žalovaného).

20.

Na pojednávaní konanom dňa 27.3.2019 súd vypočul ako svedkov X. X. (sestra F. U., teta žalobkýň) a J. J. (sesternica žalobkýň), a žalovaného.

XX.

Žalovaný sa vo veci vyjadril ďalšími podaniami došlými súdu dňa 12.4.2019, 30.4.2019 a 13.5.2019.

22.

Na pojednávaní konanom dňa 15.5.2019 právna zástupkyňa žalobkýň na otázku sudcu uviedla že je pravdou, že predmetné nehnuteľnosti sú momentálne vo vlastníctve tretích osôb, a to na základe riadnej kúpnej zmluvy - po nadobudnutí právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia súdu o tom, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po manželoch U. prebehlo dodatočné dedičské konanie, na základe ktorého nehnuteľnosti nadobudli do vlastníctva žalobkyne v 1. a 2. rade, ktoré následne nehnuteľnosti

odpredali manželom U.; tieto nehnuteľnosti doposiaľ užívajú. Vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 2.5.2016.

Ďalej uviedla že je si vedomá toho, že za súčasnej situácie žalobkyne nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, takisto je otázna pasívna legitímácia žalovaného - žaloba by mala byť zamietnutá (ak konanie nebude zastavené v dôsledku jeho späťvzatia); spor viedli žalobkyne kvôli tomu, aby chránili svoje záujmy ako predávajúcich (na základe vtedy platného právneho stavu) a záujmy manželov U., ktorí nehnuteľnosť v dobrej viere nadobudli.

Na pojednávaní konanom dňa 15.5.2019 právny zástupca žalobcu uviedol že v konaní by malo byť preukázané nepravdivé tvrdenia žalobkyň, že žalovaný sa nemorálne správal voči darcom - v konaní bolo vypočutých v tomto smere viacero svedkov, preto si myslí že žalovaný má naliehavý právny záujem, aby súd vo veci rozhodol, nakoľko žalobkyniam sa nepodarilo preukázať predpoklad uvedený v § 630 Občianskeho zákonníka, t.j. že žalovaný by sa voči darcom dlhodobo a intenzívne zle správal.

23.

Právna zástupkyňa žalobkyň v záverečnej reči uviedla že sa jedná o neštandardnú situáciu, keď v priebehu konania došlo k zmene vlastníckych práv, v dôsledku čoho žalobkyne stratili na požadovanom určení naliehavý právny záujem, tiež si je vedomá nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovaného - stotožňuje so stanoviskom súdu o zamietnutí žaloby.

Právny zástupca žalovaného v záverečnej reči uviedol že dar nemusí byť vrátený in natura ale v peniazoch.

24.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyň a ich právnej zástupkyne, žalovaného a jeho právneho zástupcu, svedkov uvedených vyššie, oboznámením sa s vyjadreniami strán sporu a s listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, ako i oboznámením sa s celým obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

N. U. a F. U. (starí rodičia) darovali žalovanému (vnuk) darovacou zmluvou ktorej vklad bol povolený dňa 6.12.2011 podiel 2/3-ny na predmetných nehnuteľnostiach, a ďalšou darovacou zmluvou ktorej vklad bol povolený dňa 11.3.2011 podiel 1/3-na na predmetných nehnuteľnostiach (čím sa stal žalovaný výlučným vlastníkom nehnuteľností).

Dňa 12.9.2012 bola na súd doručená žaloba manželov Bobříkových, ktorou sa domáhali určenia, že sú vlastníkami predmetných nehnuteľností, z titulu vrátenia daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka (keď žalovaný sa mal voči nim, a členom ich rodiny -dcéram, terajším žalobkyniam- správať tak, že sústavne a hrubo porušoval dobré mravy).

Pôvodný žalobca N. U. dňa 2.8.2013 zomrel, pôvodná žalobkyňa F. U. dňa 29.9.2013 zomrela - ich právnymi nástupkyňami sú žalobkyne v 1. až 3. rade.

Uznesením č. 17C/100/2012-119 zo dňa 10.10.2014 súd pripustil zmenu petitu návrhu v nasledovnom znení: „Nehuteľnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX m2 - zastavané plochy a nádvoría patria do dedičstva po nebohom N. U., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, zomrelom X.X.XXXX, naposledy bytom F. XXX/XX, O., a po nebohej F. U., rod. Orlickej, nar. XX.X.XXXX, r.č. 325826/745, zomrelej 29.9.2013, naposledy bytom F. XXX/XX, O.“.

Súd dňa 12.11.2014 vydal Rozsudok č. 17C/100/2012-136, ktorým návrhu žalobkyň vyhovel (t.j. určil že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých N. U. a F. U.); dňa 3.2.2015 bola vyznačená právoplatnosť vyššie uvedeného rozsudku dňom 28.1.2015. Dňa 25.6.2015 bolo súdu doručené odvolanie žalovaného voči rozsudku - Krajský súd v Trnave Uznesením č. 9Co/450/2015-157 zo dňa 16.8.2016, v spojení s Uznesením Najvyššieho súdu SR č. 5 Cdo 19/2017-184 zo dňa 28.2.2018, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Po nadobudnutí právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia súdu (Rozsudku č. 17C/100/2012-136 zo dňa 12.11.2014) o tom, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých N. U. a F. U., prebehlo dodatočné dedičské konanie (po darcoch), na základe ktorého nehnuteľnosti nadobudli do vlastníctva žalobkyňa v 1.a 2. rade - tieto následne (po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve) nehnuteľnosti odpredali W. U. a M. U. do ich U., keď vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 2.5.2016; manželia U. nehnuteľnosti doposiaľ užívajú.

25.

Právny zástupca žalovaného navrhol vykonať ďalší dôkaz, a to vypočuť ako svedka farára T. ktorý pôsobil v obci O. do roku 2010, a notárku ktorá spísala darovaciu zmluvu a závet - tento dôkaz súd nevykonal, nakoľko dovtedajšie dokazovanie vo veci bolo dostatočné, svedecké výpovede ako ich navrhoval žalovaný by pre súd nemali žiadnu hodnotu. Iba súd rozhodne, ktoré s označených dôkazov vykoná (§ 185, ods. 1 Civilného sporového poriadku), nie je teda povinnosťou súdu vykonať všetky dôkazy označené stranami sporu či ich zástupcami.

26.

Dňa 22.5.2019 bolo súdu doručené podanie žalovaného nazvané ako „Návrh na odôvodnenie rozsudku“ - nakoľko toto podanie bolo súdu doručené až po vyhlásení rozsudku (dňa 15.5.2019), súd naň nemohol už prihliadať, preto sa ním ani vôbec nezaoberal.

27.

Podľa § 470, ods. 1 Civilného sporového poriadku ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 137 Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255, ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28.

Podľa R 17/1972 naliehavý právny záujem na určení je daný najmä vtedy, keď by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo keď by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým.

Podľa Z IV, s. 176: Ak sa žalobca domáha určenia, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, v zmysle ustanovenia § 80, písm. c) OSP treba preukázať naliehavý právny záujem na takomto určení. Naliehavý právny záujem na tomto určení jestvuje pritom najmä vtedy, keď by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo ak by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Ak naliehavý právny záujem nevyplýva priamo z návrhu, zisťuje sa výsluchom účastníkov.

Podľa ZSP 78/2006: Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo.

29.

Ustanovenie § 137 Civilného sporového poriadku zakotvuje členenie žalôb na druhy, a to na žaloby o splnení povinnosti, na žaloby o nároku na usporiadanie práv a povinností, na žaloby na určenie či tu právo je alebo nie je, na žaloby na určenie právnej skutočnosti, a iné žaloby, keď kritériom pre členenie žalôb je žalobný návrh; druhy žalôb sú však identifikované aj podľa právneho dôvodu tvrdeného práva. Podmienkou prípustnosti žaloby na určenie či tu právo je alebo nie je, je naliehavý právny záujem žalobcu - teda záujem na tom aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, užitočný (aby mal zmysel); žalobný návrh je žiadosť žalobcu, čo má súd uviesť vo výroku meritórneho rozhodnutia (je obligatórnou náležitosťou žaloby). Pri určovacích žalobách ani samotná dôvodnosť skutkových a právnych tvrdení žalobcu ešte neznamená, že prípadný vyhovujúci určovací rozsudok bude mať pre neho právny význam, teda či bude sporové súdne konanie užitočné alebo zbytočné. Žalobca musí naliehavý právny záujem na určení práva preukázať.

Žalobca v zásade nemá naliehavý právny záujem na určení či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo - preventívny charakter určovacej žaloby vychádza z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem vtedy, ak k porušeniu jeho práva nedošlo, avšak jeho právo je neisté alebo ohrozené, pričom stav tejto neistoty alebo ohrozenia možno preventívne odstrániť tým, že bude existovať rozhodnutie súdu o existencii (neexistencii) predmetného práva.

Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť - to znamená, že u žalobcu musí ísť buď o právny vzťah či právo existujúce alebo o takú jeho procesnú či hmotnoprávnu situáciu, v ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme. Absencia naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby, nie je dôvodom pre zastavenie konania, či pre odmietnutie žaloby.

30.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrhu žalobkýň nie je možné vyhovieť.

Podľa názoru súdu (s ktorým sa stotožnili aj samotné žalobkyne) totiž tieto nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, teda že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. O. ako rodinný dom súp.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. „C“ parc.č. XXXX o výmere XXX mX - záhrady, parcela reg. „E“ parc.č. XXX/XXX o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoria patria do dedičstva po nebohom N. U., zomrelom X.X.XXXX, a po nebohej F. U., zomrelej XX.X.XXXX.

Je síce pravdou, že v čase podania návrhu ešte zomrelými manželmi U., i v čase keď súd dňa 10.10.2014 pripustil zmenu petitu návrhu v súvislosti s úmrtím manželov U., naliehavý právny záujem pôvodných žalobcov, resp. terajších žalobkýň na požadovanom určení existoval, ale v priebehu konania došlo k zmene vlastníctva nehnuteľností, v dôsledku čoho žalobkyne stratili na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

Po nadobudnutí právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia súdu (Rozsudku č. 17C/100/2012-136 zo dňa 12.11.2014) o tom, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých N. U. a F. U., totiž prebehlo dodatočné dedičské konanie, na základe ktorého nehnuteľnosti nadobudli do vlastníctva žalobkyne v 1.a 2. rade - tieto následne (po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve) nehnuteľnosti odpredali W. U. a M. U. do ich BSM, keď vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 2.5.2016; manželia U. nehnuteľnosti doposiaľ užívajú. Určenie že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohých manželoch U. tak pre žalobkyne stratilo akýkoľvek význam, takého určenie by bolo zbytočné. Ak by aj súd prípadne vydal rozhodnutie o tom, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po manželoch U. (čo však z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva - súd totiž nezistil také okolnosti, ktoré by svedčili tomu, že prišlo k naplneniu podmienok odôvodňujúcich vrátenie daru), nič by sa v postavení žalobkýň, žalovaného ani tretích osôb ktoré sú momentálne vlastníkami nehnuteľností nezmenilo. Na druhej strane ani zamietajúcim rozsudkom (či už je dôvodom zamietnutia nedostatok naliehavého právneho záujmu, alebo nenaplnenie podmienok pre vrátenie daru) sa na postavení žalobkýň, žalovaného a tretích osôb nič nemení. Ani v jednom prípade by sa totiž bez ďalšieho nezmenil právny stav ohľadom vlastníctva predmetných nehnuteľností, právo žalobkýň nie je v terajšom ich stave ohrozené, ich právne postavenie sa bez (ale ani v prípade) požadovaného určenia nezmení, teda nestane sa neistým, žalobou s daným určovacím petitom nemožno dosiahnuť odstránenie spornosti práva žalobkýň, nakoľko na ich strane ani žiadna spornosť neexistuje. Navyiac, rozhodnutím súdu (aj eventuálne vyhovujúcim) by sa ani len čiastočne nevyriešila otázka spornosti právneho vzťahu a práva (v tomto prípade vlastníckeho práva tretích osôb k predmetným nehnuteľnostiam).

S poukazom na všetky opísané skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, teda návrh zamietol.

Súd na záver iba poznamenáva, že v každom prípade je teraz na žalovanom, aby situáciu ohľadom vlastníctva nehnuteľností riešil - nie však už v tomto, ale v inom konaní s iným žalobným návrhom.

Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 255, ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že ju v konaní plne úspešnému žalovanému priznal v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 127 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.